

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**DOLNY
ŚLĄSK**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt „Wsparcie prac Komitetu Monitorującego RPO WD w 2011 r.” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

Załącznik do uchwały Nr ~~63~~⁶⁴/11
Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny
dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007- 2013
z dnia 12 września 2011 r.

Protokoł^o z XVIII posiedzenia Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 w dniu 20 czerwca 2011 r.

Posiedzenie Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 (KM RPO WD) odbyło się dnia 20 czerwca 2011 r. w siedzibie Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu (Pl. Powstańców Warszawy 1), w sali 1221. W posiedzeniu uczestniczyło 15 członków Komitetu, 11 stałych zastępców, 4 upoważnione osoby oraz 4 obserwatorów (lista obecności w załączeniu).

1. Otwarcie posiedzenia.

Posiedzenie Komitetu rozpoczęła Pani Barbara Kaśnikowska – Dyrektor Departamentu Regionalnego Programu Operacyjnego, pełniąca rolę Przewodniczącej KM, która przywitała przybyłych gości: przedstawicieli strony samorządowej, rządowej, partnerów społeczno-gospodarczych, przedstawiciela Komisji Europejskiej oraz obserwatorów.

2. Przyjęcie porządku obrad.

Pani Barbara Kaśnikowska zapytała, czy członkowie Komitetu mają uwagi do zaproponowanego porządku obrad posiedzenia. W związku z brakiem uwag porządek został przyjęty jednogłośnie, w następującej postaci:

1. Otwarcie posiedzenia i przywitanie członków Komitetu Monitorującego RPO WD.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Prezentacja i omówienie Sprawozdania rocznego z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 za 2010 r.
4. Dyskusja.
5. Podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania rocznego z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2012 za 2010 r.

Projekt „Wsparcie prac Komitetu Monitorującego RPO WD w 2011 r.” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

6. Prezentacja dotycząca aktualnego stanu wdrażania RPO.
7. Prezentacja dotycząca raportu końcowego z badania ewaluacyjnego „Ocena stanu realizacji wybranych priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 w kontekście przeglądu Programu w 2011 roku.
8. Dyskusja.
9. Podjęcie Uchwały w sprawie zapoznania się z wynikami badania ewaluacyjnego oraz zalecenia podjęcia przez IZ RPO WD decyzji o wykorzystaniu rekomendacji.
10. Dyskusja.
11. Sprawy różne.

3. Prezentacja i omówienie Sprawozdania rocznego z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 za 2010 r. – Elżbieta Krystecka - kierownik Działu Monitoringu, Raportowania oraz Zarządzania Finansowego w Wydziale Zarządzania RPO.

Przewodnicząca oddała głos Pani Elżbiecie Krysteckiej – kierownikowi Działu Monitoringu, Raportowania oraz Zarządzania Finansowego w Wydziale Zarządzania RPO, która zaprezentowała i omówiła Sprawozdanie roczne z realizacji RPO WD za 2010 rok (prezentacja w załączeniu).

4. Dyskusja.

Pani Barbara Kaśnikowska poinformowała, iż celem prezentacji było – oprócz pokazania informacji finansowych - przedstawienie postępu fizycznego w Programie. Dodała, iż dane są na dzień 31 grudnia 2010 r., co oznacza, że aktualnie będą one znacznie większe.

Następnie głos zabrał Pan Sławomir Hunek – Przedstawiciel PKPP „Lewiatan”, który odniósł się do niskiej wartości wskaźnika procentowego alokacji w stosunku do zakończonych projektów (zakończono realizację 186 projektów, co daje wskaźnik 3,6 % alokacji programu). Zapytał o pogląd IZ RPO WD w tej sprawie oraz jak wygląda wskaźnik osiągnięty w naszym województwie na tle innych województw.

Poprosił również o wyjaśnienia w kwestii dot. miejsc pracy (czy w ramach realizacji tych 186 zakończonych projektów powstało 376 miejsc pracy a planowane jest 2560 czy też te 2560 miejsc pracy ma powstać w ramach wszystkich projektów w ramach Programu?).

Projekt „Wsparcie prac Komitetu Monitorującego RPO WD w 2011 r.” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

Pan Sławomir Sobieszek w odpowiedzi na drugą kwestię wyjaśnił, że wskaźnik 376,28 to miejsca pracy utworzone w projektach, które się już zakończyły (czyli w tych 186), natomiast planowane utworzenie 2560 miejsc pracy wynika z podpisanych na chwilę obecną umów.

W odniesieniu do pierwszego pytania dotyczącego stanu zaawansowania Programu – pan Sławomir Sobieszek wyjaśnił, że nie mamy dostępu do danych systemowych innych województw (do podglądu do KSI). Dyrektor Sobieszek zaznaczył, iż pozostałe województwa przedstawiają sprawozdania roczne do zatwierdzenia, więc za jakiś czas będzie możliwość porównania z innymi województwami, czy stopień alokacji na projektach zakończonych jest większy czy mniejszy.

Dyr. Sobieszek podkreślił, że procent zakończonych projektów wynika z fazy „etapu życia Programu”. Lata 2007-2008 to uruchamianie programu – przygotowanie dokumentów wdrożeniowych i pierwsze nabory, lata 2009-2010 to okres oceny, kontraktowania i rozpoczęcia realizacji większości projektów, które kończą się i będą rozliczane w latach 2011-2012.

Pani Barbara Kaśnikowska odnosząc się do wypowiedzi Dyrektora Sobieszka (odnośnie etapu życia Programu) dodała, iż w prezentacji którą przygotowała wg aktualnego na 31 maja br. stanu wdrażania Programu, będzie można zobaczyć jak bardzo przyspieszyła liczba składanych wniosków o płatność przez naszych beneficjentów, co pokazuje jak wiele w tej chwili się dzieje. Wyraziła także nadzieję, że następne wskaźniki w kolejnych sprawozdaniach będą znacznie wyższe.

Pan Krzysztof Rudno-Rudziński - przedstawiciel Politechniki Wrocławskiej - poprosił o komentarz odnoszący się do powiatów, w których jest tak rażąco niskie dofinansowanie na 1 mieszkańca.

Pan Sławomir Sobieszek stwierdził, iż ten stan jest niepokojący także dla IZ RPO WD. Ostrożnie natomiast należy podchodzić do danych odnoszących się do miast na prawach powiatu, szczególnie do Miasta Wrocław. Wynik to z faktu, że dane odnoszą się do miejsca lokalizacji projektu a nie od beneficjenta. Znaczna część projektów w mieście Wrocław realizowana jest np. przez szkoły wyższe, przedsiębiorców, szpitale, co powoduje, że korzystają z nich właściwie wszyscy mieszkańcy regionu. Podobnie, choć w mniejszej skali, jest w przypadku miasta Jelenia Góra czy Miasta Legnica.

W przypadku powiatów o najmniejszym dofinansowaniu należy wymienić dwie grupy: pierwszą z nich są powiaty zasobne, utrzymujące się z górnictwa (zgorzelecki, polkowicki, lubiński, głogowski), gdzie

Projekt „Wsparcie prac Komitetu Monitorującego RPO WD w 2011 r.” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

mniejszą alokację można uzasadnić tym, że dla zrównoważonego rozwoju powinno się na te obszary przekazywać mniej środków. Natomiast w przypadku powiatu górowskiego i lwóweckiego jest to niepokojące. Zauważono niewielki potencjał aplikacyjny z tych powiatów (np. w powiecie górowskim nie zgłosił się żaden przedsiębiorca). Ze względu na specyfikę powiatu górowskiego od początku zdawano sobie sprawę, że mogą tam wystąpić problemy, dlatego też jedno z pierwszych spotkań, na którym prezentowane było Uszczegółowienie (jeszcze w 2007 roku) odbyło się właśnie w tym powiecie. Z danych dostępnych bezpośrednio w IZ RPO WD można porównać ile było złożonych projektów z tych powiatów, a ile dostało dofinansowanie, ale nie powinny być to duże różnice. Powiat górowski ma częściowo charakter rolniczy i być może z tego też powodu taka mała ilość aplikacji w ramach RPO WD i żadna ze strony przedsiębiorstw. Ponadto są to powiaty niezbyt zasobne, więc aplikowanie może być uzależnione od możliwości wniesienia wkładu własnego.

Powiat lwówecki jest tu zaskoczeniem, ponieważ nigdy wcześniej nie był aż w tak dolnych granicach, ale może mieć na to wpływ jego przygraniczne położenie (część aplikacji mogła zostać skierowana w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej). Należałoby na podstawie danych z tych dwóch powiatów porównać ilość złożonych projektów do ilości dofinansowanych, oraz jak aplikowały do innych programów (EWT, PROW).

Szczegółowe zbadanie tego problemu wymagałoby ewaluacji zewnętrznej.

Pan Marek Przeor - przedstawiciel Komisji Europejskiej, kontynuując dyskusję stwierdził, iż oczekiwał bardzo intensywnej i mocnej debaty na temat tego, co członkowie Komitetu myślą na temat realizacji Programu - czy się podoba sposób w jaki jest realizowany i czy mają zasadnicze uwagi do niego.

Pan Przeor dodał, że z prezentacji dotyczącej Sprawozdania rocznego wynika, że w powiecie górowskim pogłębia się dywergencja i środki, które on otrzymuje nie pomagają zmniejszyć tego zjawiska. Stopa bezrobocia w powiatach: górowskim (27%), złotoryjskim (26%), lubańskim i lwóweckim (25%) wskazuje na to, że są to te tereny, w których występuje najwyraźniej brak odpowiedniego publicznego wsparcia i jest to dość dramatyczna sytuacja. Jeśli są do dyspozycji środki finansowe, które mogą pomóc w rozwoju tych obszarów, a nie są przeznaczane na zwiększenie zatrudnienia i obniżenia bezrobocia to znaczy, że powiększa się dywergencja wewnątrz regionu. Jest

Projekt „Wsparcie prac Komitetu Monitorującego RPO WD w 2011 r.” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

to zgodne z modelem polaryzacyjno-dyfuzyjnym, tylko dyfuzja tu nie występuje, ponieważ brakuje wystarczająco rozwiniętych dróg, sieci transportowych, itd. Zapelował do IZ RPO WD o wykorzystanie środków, które pozostały jeszcze na inwestycje w przedsiębiorstwa, aby wspomóc te regiony, które mają największy poziom bezrobocia (żeby stworzyć tam miejsca pracy).

Wspomniał również o komentarzach KE do każdego raportu rocznego (KE w ciągu 2 miesięcy od przedłożenia raportu przekazuje do IZ dokument, w którym ocenia raport roczny i wydaje rekomendacje). Wyjaśnił, że uwagi KE z ubiegłego roku są nadal aktualne (między innymi to, że środki zostały wydane tam, gdzie najłatwiej było je wydać a najtrudniej wydaje się tam, gdzie najbardziej potrzebuje tego kraj i region - czyli w B+R, w przedsiębiorstwa czy w zwiększeniu innowacyjności gospodarki. Odnosił się także do wskaźników w Priorytecie 1 - według Pana Przeora jest widoczny postęp i istnieje nadal ogromny potencjał, ale wskaźniki które dotyczą liczby projektów z dziedziny badania i rozwoju MŚP, liczby projektów dotyczących bezpośredniego wsparcia inwestycyjnego w MŚP, to wskaźniki, które mają daleką drogę do realizacji, zgodnie z tym co zostało wynegocjowane z KE. Podobnie jest w przypadku wskaźnika dot. miejsc pracy.

Stwierdził, iż poziom kontraktacji jest zadowalający, ale jeśli nałożyć na to kontekst społeczno-ekonomiczny to sytuacja wymaga dłuższego zastanowienia.

Odnosił się także do przekazanego raportu ewaluacyjnego - materiału bardzo ważnego, na podstawie którego można wyciągać wnioski, szczególnie dla przyszłej perspektywy. Zaznaczył, że w Priorytecie 1 (40% zakontraktowane) większość wydatkowanych środków przekazana została w ramach inżynierii finansowej i to jest coś, co będzie procentować dla regionu, dlatego w przyszłej perspektywie będzie więcej instrumentów zwrotnych. Do tej pory z inżynierii finansowej został wypłacony tylko 1% przedsiębiorstwom, ale jest nadzieja, że w roku 2011 nastąpi znaczny przyływ gotówki do MŚP.

Pan Marek Przeor dodał, iż UE w nowej perspektywie będzie zwracać szczególną uwagę na budowanie bazy podatkowej, na podstawie której dopiero można będzie budować infrastrukturę społeczną. Budowanie bazy podatkowej silnych, sprawnych, konkurencyjnych na arenie europejskiej przedsiębiorstw to wg KE podstawa i w tym zakresie jest wciąż wiele do zrobienia. Wyjaśnił

Projekt „Wsparcie prac Komitetu Monitorującego RPO WD w 2011 r.” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

że właśnie dlatego KE nie zgodzi się na przesunięcie 22 mln euro środków z Priorytetu 1 (które KM zatwierdził na poprzednim posiedzeniu).

W odniesieniu do Priorytetu Społeczeństwo Informacyjne – wyjaśnił, iż jest to kolejny element, który decyduje o konkurencyjności regionu. Wkrótce nastąpi przełom w budowaniu Dolnośląskiej Sieci Szkieletowej.

Następną kwestią, do której mówca się odniósł to Energetyka. Na koniec grudnia nie było żadnych projektów w tym zakresie (obecnie są już zaplanowane konkursy w obszarze energii odnawialnej, co pozwoli na wydatkowanie w tym Priorytecie). Dodał, iż KE zastanawia brak zainteresowania modernizacją sieci dystrybucji (i to w momencie, kiedy tak dużo się mówi o redukcji CO²).

Stwierdził, że nie potrafi się wykorzystać środków finansowych na to, żeby zmniejszyć redukcję CO² poprzez modernizację sieci dystrybucyjnych.

Wyjaśnił, iż prawdopodobnie KE również nie wyrazi zgody na przesunięcie środków z Priorytetu Energetyka (4,5 mln) dlatego, że właśnie energetyka jest kolejnym priorytetem na przyszłą perspektywę. Obecnie IZ RPO WD powinna wykorzystać te środki na modernizację sieci dystrybucji lub zaproponować ich przeniesienie na kogenerację lub na odnawialne źródła energii. Na wszystko co może przyczynić się do redukcji CO². Pan Przeor wyjaśnił, iż są to trzy kluczowe obszary na przyszłą perspektywę oraz decydujące o długofalowym rozwoju regionu. Dodał, że jego głos nie jest głosem krytyki, tylko głosem, który pozwala się zastanowić nad realizacją RPO WD. Mówca podziękował także IZ RPO WD (w tym Wydziałowi Kontroli Zadań RPO), gdyż do tej pory przy wszystkich projektach, których jest już ponad 1100 nie było przypadku, że trzeba było zawiesić płatności dla RPO WD.

Następnie Przewodnicząca udzieliła głosu **Panu Dariuszowi Stasiakowi** - przedstawicielowi Gminy Krośnice, który stwierdził, iż podsumowanie wielomiesięcznych wysiłków zmierzających do zagospodarowania łącznie 27 milionów euro nie jest korzystne dla członków KM. To dobry czas do przemyślenia celów i efektów realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego na obszarze Dolnego Śląska. Odnosił się także do wypowiedzi Pana Marka Przeora dotyczącej materiału, w oparciu o który będzie można podejmować racjonalne decyzje. Mówca przypomniał, iż na poprzednim KM, czyli

Projekt „Wsparcie prac Komitetu Monitorującego RPO WD w 2011 r.” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

w momencie kiedy zatwierdzane były propozycje zmian w RPO WD, o ten materiał pytał. Zadał więc pytanie czy nie popełniono błędu metodologicznego przekazując dopiero teraz ten raport?

Dodał, iż skoro już wiadomo, że KE nie zgodzi się na przesunięcia we wspomnianych obszarach to być może jest to dobry moment, aby członkowie KM mogliby bardziej podmiotowo dyskutować na temat ich wykorzystania.

W odniesieniu do kwestii miejsc pracy wyjaśnił, iż drogi, które się budują tworzą je w pewnym sensie. Zwrócił też uwagę na poziom wykorzystania pieniędzy w Priorytecie VII - Edukacja (prawie 100%) i Turystyka, gdzie są dziesiątki wniosków, które nie otrzymały dofinansowania. Pan Stasiak zapytał na czym ma polegać przełom w realizacji Priorytetu Społeczeństwo Informacyjne. Posiada wiedzę, że Pan Marszałek powołał zespół zadaniowy związany z informatyzacją, ale z budżetu samorządu z poprzedniego roku wycofano 90 mln środków, które miały być przekazane na te właśnie cele.

Stwierdził, że w odniesieniu do Energetyki także ocieramy się o nieprawdę. Dodał też, że zwracał uwagę na wcześniejszych posiedzeniach KM, że są przedsiębiorstwa energetyczne - dokładnie Dolnośląska Spółka Gazowa i Tauron, które były przygotowane na konkurs, który miał się odbyć w maju, a nie odbył się, ponieważ Zarząd WD stwierdził, że nie ma informacji o tym, aby takie wnioski miały się pojawić.

Pani Barbara Kaśnikowska – wyjaśniła na czym polega przełom w zakresie społeczeństwa informacyjnego: dokumentacja tego projektu (DSS) została już złożona do prenotyfikacji, co jest bardzo dużym krokiem naprzód – i to miał na myśli Pan Marek Przeor w swojej wypowiedzi. Oprócz tego trwa konkurs w tej chwili na projekty w 2.1, w którym jednostki samorządu terytorialnego zgłaszają swoje projekty (do 22 sierpnia trwa nabór).

Dyrektor Sławomir Sobieszek - w odniesieniu do pierwszej uwagi Pana Dariusza Stasiaka wyjaśnił, iż materiał, o który Pan Stasiak prosił na poprzednim KM to nie sprawozdanie roczne, ale wyniki ewaluacji, które będą omówione w jednej z kolejnych prezentacji. Natomiast nie było możliwości wcześniejszego przedstawienia danych zawartych w sprawozdaniu, ponieważ takie są harmonogramy wynikające z wytycznych MRR dotyczące sprawozdawczości. W odniesieniu do przesunięcia środków wyjaśnił, że obecnie jest blokada nie tylko na przesunięcie z przedsiębiorstw na drogi, ale Komisja

Projekt „Wsparcie prac Komitetu Monitorującego RPO WD w 2011 r.” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

Europejska nie akceptuje jakichkolwiek przesunięć środków na infrastrukturę społeczną, w tym np. na pulmonologię. Dodał, że propozycje Pana Stasiaka dotyczące przesunięcia środków między priorytetami na infrastrukturę społeczną można by zaakceptować, jeśli byłaby taka wstępna zgoda ze strony KE i MRR.

W odniesieniu do Energetyki Pan Sobieszek wyjaśnił, iż nigdy nie twierdzono, że nie ma zainteresowania ze strony spółek gazowych. Natomiast nie mamy potwierdzonego zainteresowania zgłaszaniem projektów dotyczących dystrybucji energii elektrycznej. Oficjalnie nikt się nie zgłosił z zapytaniami od ostatniego naboru. Wyjaśnił, że jedyne konkretne deklaracje zgłosiła Dolnośląska Spółka Gazowa (pismo to zostało przekazane członkom KM w odpowiedzi na wcześniejsze zapytanie Pana Stasiak dot. odwołania kolejnego konkursu w 5.2). Pan Sobieszek potwierdził, iż ostatnio przeprowadzał rozmowy i spółki gazowe są przygotowane do naborów i proszą o uruchomienie konkursów. Natomiast w Programie jest znaczna ilość środków na dystrybucję energii elektrycznej i związane z tymi środkami wartości wskaźników do osiągnięcia, dlatego nie można teraz przeznaczyć większości środków na dystrybucję gazu. Kwestia częściowej zmiany kwot i wskaźników będzie przedmiotem negocjacji Programu i spółki gazowe, które w kontaktach roboczych pytały o nowy konkurs są o tym poinformowane.

Pani Barbara Kaśnikowska - odniosła się do uwagi dotyczącej Priorytetu 1. Wyjaśniła, iż 40% zakontraktowania nie odzwierciedla rzeczywistej sytuacji, bo znaczna część to Dolnośląski Fundusz Powierniczy. Część Priorytetu, która obejmuje dotacje inwestycyjne dla przedsiębiorców - tu poziom zakontraktowania jest na poziomie ok. 70%. Natomiast Dolnośląski Fundusz Powierniczy rozpoczął dopiero swe funkcjonowanie (na koniec kwietnia były już 44 umowy na pożyczki) i zapewne poziom realizacji będzie rósł. Przewodnicząca dodała, że najłabiej sytuacja wygląda w tej części priorytetu, która dotyczy parków technologicznych i inkubatorów. To jest ta część, która obniża zdecydowanie poziom zakontraktowania w całym Priorytecie.

Dla porównania Pani Dyrektor podała kilka przykładów: konkursy dla przedsiębiorców na turystykę - ponad 300 projektów, innowacyjność na poziomie przedsiębiorstwa - prawie 300 projektów, innowacyjność na poziomie regionu - 42 wnioski, konkurs na badania i rozwój - ponad dwadzieścia

Projekt „Wsparcie prac Komitetu Monitorującego RPO WD w 2011 r.” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

złożonych, a ostatecznie 11 projektów które zostało zaakceptowanych. Wyjaśniła, iż temat jest trudny, szczególnie znacznie trudniej jest obecnie osiągnąć wskaźniki niż to zakładano na etapie przygotowania programu. W razie potrzeby konkursy będą powtarzane. Odnosząc się do tematu miejsc pracy zwróciła uwagę, że kryzys spowodował znaczny spadek wskaźników w tym zakresie.

Pan Burmistrz Jan Bronś – odniósł się do wypowiedzi Pana Marka Przeora dot. projektowania przyszłej perspektywy, w której będzie mocno akcentowane społeczeństwo informacyjne i innowacyjna gospodarka oraz będzie więcej mechanizmów zwrotnych, itd.

Pan Burmistrz zaznaczył, że z punktu widzenia Europy jako całości, kwestie poruszane na Komitecie Regionów (w pracach którego bierze udział) są potrzebne. Dodał jednak, że w przypadku Polski przy aktualnych „zapóźnieniach cywilizacyjnych” w porównaniu z innymi krajami UE, obecnie istotniejsze wydaje się przygotowanie bazy infrastrukturalnej związanej z przyszłym rozwojem niż budowanie bazy podatkowej na podstawie innowacji. Bez dróg, komunikacji, infrastruktury technicznej nie ma szans na przyszłość. Jednocześnie powinno się myśleć o budowaniu pewnych standardów. Dodał, iż powinno się je jasno określić, wtedy będzie łatwiej działać robiąc wszystko, żeby środki przesunąć na ten właśnie świadomie zaplanowany rozwój cywilizacyjny i nie usprawiedliwiać się, że nie jest się w stanie tego zrobić, bo KE się sprzeciwia temu. Pan Bronś uważa, że KE mówi „Nie” wtedy, kiedy nie mówi się głośno i nie jest się przekonany do swoich racji i planów. Dodał, iż można zrobić naprawdę wiele, tylko trzeba mówić skutecznie i jednym głosem. Powinno się myśleć o przesunięciu środków w ramach różnych programów, w tym również regionalnych programów operacyjnych na budowanie przyszłości. W tym miejscu wystąpił z prośbą do Pana Marka Przeora o skuteczne wsparcie, a do zebranych na posiedzeniu aby wnioskować o takie zmiany, również w ramach RPO.

Pani Przewodnicząca Barbara Kaśnikowska - przypomniała, iż na ostatnim posiedzeniu Komitet Monitorujący zatwierdził właśnie propozycję takich zmian w RPO, które uwzględnią te elementy, o których Pan Jan Bronś mówi. Dodała także, że propozycja ta (na roboczo) nie spotkała się z przychylnością KE ale etap negocjacji właściwych dopiero się rozpocznie.

Projekt „Wsparcie prac Komitetu Monitorującego RPO WD w 2011 r.” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

Następnie odnosząc się do toczącej się dyskusji **Pan Marek Przeor** powiedział, że idealnie byłoby znaleźć „złoty środek”: jaką część przeznaczyć na infrastrukturę a jaką na innowacyjną gospodarkę i na społeczeństwo informacyjne. Badania makroekonomiczne, ekonometryczne zrobione przy użyciu modelu HERMIN i wypadkowa politycznych dyskusji pokazały, że regionalne programy operacyjne mają być wdrażane według takiego podziału środków.

Stwierdził, iż inwestycje infrastrukturalne są realizowane właśnie z pieniędzy unijnych i gdyby nie te środki to zdecydowana ich większość nie miałaby w Polsce w ogóle miejsca.

W odpowiedzi na kwestię dlaczego w tej chwili taki nacisk KE kładzie na wspieranie przedsiębiorstw, ich innowacyjności i badania i rozwój Pan Przeor wyjaśnił, iż są to te elementy, które doskonali ekonomiści, wiedza ekspercka, wskazują jako decydujące o konkurencyjności regionów. Dodał, iż w tej chwili polskie przedsiębiorstwa dają sobie jeszcze radę, bo są konkurencyjne kosztowo, ale struktura gospodarki polskiej pokazuje, że są to głównie tradycyjne sektory, sektory o niskiej wartości dodanej. W opinii mówcy, aby budować bogactwo narodu trzeba budować sektory gospodarki, które mają silną wartość dodaną i te środki finansowe (unijne) mają stworzyć rzeczywistą przyszłościową bazę do tego, żeby przedsiębiorstwa były konkurencyjne, aby mogły płacić podatki, zatrudniać ludzi, dzięki czemu będzie można utrzymać drogi, które się wybuduje. Przedstawiciel KE podał przykład Hiszpanii, gdzie wydano 140 mld euro przez cały okres wydatkowania polityki spójności. Hiszpania zrobiła ogromny postęp cywilizacyjny - ma metra, autostrady, ale niestety ma dalej problemy finansowe, ponieważ nie ma tak silnej jak na przykład w Niemczech bazy przedsiębiorstw, które mogły się oprzeć finansowemu kryzysowi, a taka baza jest niezbędna każdemu krajowi. Wyjaśnił, iż to na co będzie należała KE to wyniki związane ze strategią lizbońską wynikające z dziesiątek badań naukowych, dziesiątek dyskusji ekonomistów, w których Pan Przeor również uczestniczył. To wyniki przemysłanej polityki, której niejako odzwierciedleniem jest strategia Europa 2020. Potwierdził, iż Pan Burmistrz Jan Bronś może powiedzieć, że Polska jest bardziej zacofana, niż np. kraje skandynawskie, ale Polska powinna nadrobić wiele, bez popełniania błędów, które zdarzały się wcześniej w innych krajach. Pan Marek Przeor dodał, iż nie ma innego wyjścia jak inwestowanie w przedsiębiorstwa, które będą tworzyły miejsca pracy. Zgodził się, że infrastruktura kultury, edukacji jest istotna, ale

Projekt „Wsparcie prac Komitetu Monitorującego RPO WD w 2011 r.” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

najpierw należy zbudować bazę podatników, którzy będą utrzymywać tę infrastrukturę. W odniesieniu do edukacji wyjaśnił, iż jest to również problem Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, który najpierw musi wykształcić odpowiednie kadry. Zadał w tym miejscu pytanie odnośnie RPO WD - które sektory dostały wsparcie, a gdzie są tworzone miejsca pracy dla uzdolnionych studentów, absolwentów wyższych uczelni wrocławskich. Stwierdził, iż nie ma ich ani w budownictwie, ani w przemyśle kamieniarskim ani w przemyśle metalowym. Dodał, iż nie oznacza to, że nie powinniśmy inwestować w przemysł kamieniarski, bo to jest coś w czym może się specjalizować Dolny Śląsk. W przemyśle kamieniarskim można prowadzić badania naukowe pod kątem tworzenia nowych produktów. Jako przykład podał region Walonii, gdzie na bazie pewnej substancji stworzono produkty kamieniarskie, które są sprzedawane jak marmur i wykorzystywane w przemyśle budowlanym. Istotną rzeczą jest jednak myśl technologiczna, o czym rzadko się pamięta i mało w to inwestuje. Obecnie wspierane są najprostsze elementy przedsiębiorczości np. zakup maszyn. Nie ma natomiast polskich naukowców, którzy projektowałiby takie maszyny. Wyjaśnił, iż dopiero wtedy można budować przyszłość, jak się ma trwałą wiedzę i tylko w ten sposób można konkurować na świecie.

Na zakończenie dyskusji **Pani Barbara Kaśnikowska** dodała, iż bardzo dobrze, że sprawozdanie roczne stało się przyczynkiem do dyskusji na temat przyszłości. W tym miejscu podziękowała Panu Przeorowi za wszystkie uwagi i dodała, że czeka nas długotrwały i trudny proces negocjacji z KE i nie należy przesądzać jak się zakończą.

5. Podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania rocznego z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 za 2010 rok (wraz z autokorektą).

Uchwała w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania rocznego z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013 za rok 2010 wraz z autokorektą została przyjęta jednogłośnie (uchwała nr 61/11 w załączeniu).

6. Prezentacja dotycząca aktualnego stanu wdrażania RPO - Barbara Kaśnikowska - Dyrektor Departamentu Regionalnego Programu Operacyjnego - prezentacja w załączeniu.

Projekt „Wsparcie prac Komitetu Monitorującego RPO WD w 2011 r.” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

Pani Violetta Sołtysik – przedstawiciel Stowarzyszenia Ekologicznego Eko-Unia zwróciła uwagę, iż w działaniu 4.7 dot. bioróżnorodności powinno być „edukacja ekologiczna” a nie „biologiczna”.

Pan Jerzy Lenard – przedstawiciel Dolnośląskiej Izby Rzemieślniczej we Wrocławiu - zadał pytanie czy pozostawienie do rozdysponowania 50 mln na 2013 rok nie stwarza ryzyka niewykorzystania tych środków.

Pan Sławomir Sobieszek – w odpowiedzi stwierdził, iż kwota ta wynika z obecnej sytuacji. Część z tych środków jest już w planowanych naborach, które są oficjalnie ogłoszone w Ramowym Planie Realizacji RPO. Dokument ten Zarząd WD może zmienić w każdej chwili jeśli będzie taka potrzeba. Część z pozostałych środków są „zamrożone” na czas negocjacji. Dotyczy to np. propozycji realokacji 22 mln z priorytetu pierwszego i 4 mln z priorytetu Energetyka do priorytetu Transport. Dopóki nie zakończą się negocjacje nie ma pewności w którym priorytecie te środki będą dostępne i nie można planować naborów. Natomiast w przypadku pozostałych „wolnych środków” w Priorytecie 1, szczególnie w tych działaniach o których wspominała wcześniej Pani Dyrektor Kaśnikowska, w najbliższym czasie zostaną przedstawione propozycje nowych naborów (poprzez zmianę w Ramowym Planie Realizacji RPO). Reasumując w ramach kwoty 57,17 mln są środki w już zaplanowanych a czasami ogłoszonych naborach, nowych naborach, które niedługo zostaną przedstawione oraz niecałe 30 mln, które można będzie zaplanować po zakończeniu renegotjacji z KE.

7. **Prezentacja dotycząca raportu końcowego z badania ewaluacyjnego „Ocena stanu realizacji wybranych priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 w kontekście przeglądu programu w 2011 roku” – Sławomir Sobieszek – p.o. Dyrektora Wydziału Zarządzania RPO - prezentacja w załączeniu.**

8. Dyskusja

Rozpoczynając dyskusję **Pani Barbara Kaśnikowska** stwierdziła, iż zmiany w Programie, które zostały na poprzednim Komitecie zatwierdzone, odpowiadają na rekomendacje zgłoszone przez ewaluatorów, jednak przed IZ RPO WD jeszcze długi proces negocjacji.

Następnie oddała głos **Panu Markowi Przeorowi**, który poprosił o przesłanie badania ewaluacyjnego. Stwierdził, iż przyglądając się prezentacji, a konkretnie analizie wpływu infrastruktury transportowej na rynek pracy i dostępność turystyczną, to według niego wnioski z niej płynące nie są argumentem

Projekt „Wsparcie prac Komitetu Monitorującego RPO WD w 2011 r.” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

dla Komisji. Dodał, iż jest tam mowa o dyfuzji, ale wystarczy wziąć dokument np. „Polska 2020” i tam też znajduje się informacja dlaczego dyfuzja jest ważna. Zaznaczył, że jeśli jest omawiana kwestia transportu drogowego to należałoby porównać dostępność komunikacyjną wszystkich obszarów województwa, zwłaszcza przedgórza sudeckiego. Ewaluator powinien wyjaśnić, jaki to będzie miało wpływ na skrócenie czasu przejazdu, na zwiększenie dostępności do miejsc pracy, na przedsiębiorstwa, które mogą powstać w tym obszarze oraz jaka jest specyfika działalności na danym obszarze. Podsumowując dodał, iż zbliżamy się do negocjacji nowej perspektywy finansowej i chciałby jej uczestników dobrze do niej przygotować.

Pani Przewodnicząca poinformowała, iż badanie ewaluacyjne, o które prosił przedstawiciel KE zostało już przekazane i w samym badaniu można znaleźć więcej informacji, a prezentacja obejmowała tylko najważniejsze elementy.

9. Podjęcie uchwały w sprawie zapoznania się z wynikami badania ewaluacyjnego oraz zalecenia podjęcia przez IZ RPO WD decyzji o wykorzystaniu rekomendacji.

Uchwała w sprawie zapoznania się z wynikami badania ewaluacyjnego oraz zalecenia podjęcia przez IZ RPO WD decyzji o wykorzystaniu rekomendacji została przyjęta większością głosów (uchwała nr 62/11 w załączeniu).

10. Sprawy różne i dyskusja.

Pani Przewodnicząca Barbara Kaśnikowska udzieliła głosu **pani Agacie Gęsiak-Kaniuka** - kierownikowi Działu Administracji i Obsługi Komitetu Monitorującego, która przekazała ustalenia po spotkaniu roboczym dot. omówienia rekomendacji wymienionych w raporcie końcowym badania pn. „Analiza efektywności funkcjonowania komitetów monitorujących programy operacyjne na lata 2007-2013” (materiał w załączeniu).

Po omówionej prezentacji **Pani Barbara Kaśnikowska** poinformowała, iż członkom KM zostanie przesłany materiał przygotowywany co miesiąc dla Radnych Sejmiku Województwa pn. „Przygotowanie Dolnego Śląska do absorpcji funduszy strukturalnych w ramach RPO na lata 2007-2013”, aby zapoznali się z zakresem informacji, który jest tam zawarty i zaproponowała, aby na

Projekt „Wsparcie prac Komitetu Monitorującego RPO WD w 2011 r.” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

następnym posiedzeniu Komitetu członkowie mogli określić czy chcą systematycznie, co miesiąc taki materiał otrzymywać.

Pan Krzysztof Rudno-Rudziński – przedstawiciel Politechniki Wrocławskiej (stały zastępca) - odniósł się do kwestii niskiego wykorzystania środków z RPO WD w niektórych powiatach.

Przypomniał, iż pierwsze programy pomocowe ze źródeł unijnych były dostępne w Polsce już w latach 90-tych. Był to wtedy okres przygotowawczy, później przyszedł czas na programy przedakcesyjne, następnie pierwszy okres programowania i teraz jesteśmy już w kolejnym.

Stwierdził, że wszyscy mieli tyle samo czasu i równe szanse aby przygotować się odpowiednio do aplikowania w ramach RPO WD.

Dodał, że powiat dzierżoniowski ma 44 realizowane projekty czyli tyle samo co 4 najłabsze powiaty razem, mimo że tam także wystąpiło bezrobocie strukturalne i wiele firm upadło. Oznacza to, że można tak się przygotować i zorganizować prace jednostki aby pozyskać jak najwięcej środków ze źródeł zewnętrznych.

Zaproponował, aby spróbować przeanalizować wszystkie programy pomocowe jakie są dostępne, aby mieć pełen obraz wykorzystania funduszy w poszczególnych jst (sprawdzić ile wniosków było składanych z poszczególnych powiatów w różnych programach oraz ile faktycznie dotacje otrzymało). Pozwoli to na szerszą analizę i w razie potrzeby podjęcie działań usprawniających. Należy uruchomić takie mechanizmy, które zniwelują znaczące różnice w pozyskiwaniu środków z UE.

Pan Sławomir Sobieszek zapewnił, że na wrzesień zostanie przygotowana analiza (na podstawie danych zastanych z RPO oraz z uwzględnieniem środków z PROW i z EWT) dla dwóch powiatów: górowskiego i lwóweckiego. Dodał, że w przyszłym roku można przeprowadzić ewaluację zewnętrzną, w celu zdiagnozowania szczegółowych przyczyn tych dysproporcji z uwzględnieniem innych obszarów województwa.

Pan Krzysztof Rudno-Rudziński zaproponował, aby do zestawienia dołączyć jeszcze powiat, który byłby jakimś punktem odniesienia (np. jeden z tych, które lepiej sobie radzą z aplikowaniem), co urealni rzeczywisty stan.

Projekt „Wsparcie prac Komitetu Monitorującego RPO WD w 2011 r.” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej - z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

Pan Sławomir Sobieszek zgodził się ta propozycją i wskazał np. powiat złotoryjski jako potencjalny punkt odniesienia. Dodał, iż dużą rolę w tego rodzaju zestawieniach odgrywa aktywność przedsiębiorców na danym obszarze (np. w samym powiecie świdnickim lub dzierzoniowskim jest tyle samo projektów realizowanych przez przedsiębiorców, co w kilku powiatach związanych z zagłębiem górniczo-hutniczym).

Podsumowując **Pani Barbara Kaśnikowska** zadeklarowała, iż na wrzesień zostanie przygotowana wewnętrzna analiza ww. dwóch powiatów oraz jednego powiatu reprezentującego poziom średni, natomiast w przyszłym roku IZ RPO WD zleci ewaluację zewnętrzną dot. wykorzystania środków przez poszczególne jst i powodów dysproporcji w tym zakresie.

Następnie Przewodnicząca podziękowała gościom za przybycie oraz przypomniała, że protokół z obecnego i poprzedniego posiedzenia Komitetu będzie zatwierdzany na następnym spotkaniu.

protokół sporządziła:

protokół zatwierdził:

Wicemarszałek
Województwa Dolnośląskiego
Marek Łapiński

Załączniki:

1. Lista obecności.
2. Uchwała nr 61/11 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania rocznego z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 za 2010 rok.
3. Uchwała nr 62/11 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007- 2013 z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie zapoznania się z wynikami badania ewaluacyjnego oraz zalecenia podjęcia przez IZ RPO WD decyzji o wykorzystaniu rekomendacji.
4. Prezentacja dot. Sprawozdania rocznego z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 za 2010 r.
5. Prezentacja dotycząca aktualnego stanu wdrażania RPO.
6. Prezentacja dot. dotycząca raportu końcowego z badania ewaluacyjnego „Ocena stanu realizacji wybranych priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 w kontekście przeglądu Programu w 2011 roku”.
7. Materiał dot. ustaleń po spotkaniu roboczym dot. omówienia rekomendacji wymienionych w raporcie końcowym badania pn. „Analiza efektywności funkcjonowania komitetów monitorujących programy operacyjne na lata 2007-2013”.

